

[Jesper Simonsen.]

Efter paa den Maade at have redegjort for den internationale Retsudvikling, gaar Hr. Mowinckel over til at undersøge, hvilken Indflydelsen den bør have paa de enkelte Staters Militærpolitik. Han begynder med at sige, at det ikke gaar an at lukke Øjnene for denne Udvikling og at ville indrette vort nationale Forsvar, som om denne Udvikling ikke eksisterede. Han hævder altsaa som vi, at man i den indre Politik maa drage Konsekvensen af den internationale Retsudvikling, som er sket, og saa kommer han til den Udtalelse, som det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen citerede. Med den højtærede Formands Tilsladelse vil jeg gerne have Lov til at læse disse Par Linier op med den Tilføjelse, Hr. Mowinckel gør. Han siger:

„Jeg tror ikke, vi er naaet saa langt endnu, at vi kan nedlægge vort Forsvar, og jeg vil ikke følge den, som siger: Afrust i Dag.“

Det var disse Linier, det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen citerede for at vise, at man fra norsk Side vender sig mod Afrustning. Men Hr. Mowinckel fortsætter:

„Men jeg mener, at vort Forsvar maa bedømmes paa Baggrund af den internationale Situation, som jeg nu har skildret. Og den internationale Situation er den, at mange af de vigtigste af de Forudsætninger, paa hvilke vort Forsvar var bygget op for 15—20—30 Aar siden, er bortfaldet. Baade til Lands og til Vands kan vort Forsvar nu lægges anderledes an. Vort Forsvar maa nu blive et udpræget Værn om vor Neutralitet. Intet mere! Det, vi skal, er at hindre mulige, tænkelige Overgreb og Krænkelser af vor Neutralitet. Vi skal markere, saa at sige, vor Grænse, saaledes at enhver forstaar, at den er markeret paa international Maade gennem militært Vagthold. Men dette Vagthold bør indrettes og omlægges med denne Opgave for Øje.“

Den Opgave, vi har, er altsaa efter Mowinckels Opfattelse en Vagtholdsopgave. Saa gaar han videre i sit Foredrag, idet han udvikler, hvordan Norges Militærvæsen ud fra dette Synspunkt kan nedbringes. Jeg skal nævne en Enkelt- heds deraf. Han siger bl. a., at i 1927 paabegyndte man Bygningen af en Jager, der vilde koste 6—7 Mill. Kr., og saa siger han, at den har man efter hans Formening ingen Brug for, og derfor vil Regeringen søge at standse Udførelsen af denne Jager og i Stedet for bygge et

„hensigtsmæssigt Opsynsskib“ for ca. 2 Mill. Kr., altsaa et Beløb som det, „Hvidbjørnen“ har kostet os. Han siger, det er den Art Skibe, man har Brug for. Det viser netop saa karakteristisk hans Tankegang, og han føjer til, at der er den Fordel ved den Slags Skibe, at de ogsaa er anvendelige under Fredsforhold til Vagthold og Opsynsopgaver.

Det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen undlod at nævne, hvad det egentlig er, Venstre vil. Det ærede Medlem karakteriserede det Forslag, som foreligger her, som hverken Fugl eller Fisk. Jeg gad egentlig se, hvordan Venstres Forslag skal se ud. Vi har nu i visse grove Linier, uklare Linier faaet de Konservatives Forslag trukket op; det er aabenbart Fuglen, vi dør har set; nu kunde jeg nok have Lyst til at se Venstres Fisk, det maa jo være den, der kommer næst efter.

Det ærede Medlem Hr. Holstein talte om Grundlovens § 88, og jeg maa forstaa det ærede Medlems Udtalelser saaledes, at det ærede Medlem var i Tvivl om, hvorvidt det foreliggende Indtegningsforslag er i Overensstemmelse med Grundlovens § 88. Jeg gik i min første Tale ud fra, og jeg nævnte det, at det ærede Medlem var enig med mig i, at Forslaget ikke var grundlovsstridigt; men naar det ærede Medlem nu kommer med Udtalelser, som giver Udtryk for en anden Opfattelse, kan jeg naturligvis ikke vedblive regne ham til mine Meningsfæller med Hensyn til dette Spørgsmaal, og jeg bliver da nødt til blot med to Ord at sige, hvad jeg byggede min Opfattelse paa.

I Forhandlingerne 1930—31 Sp. 117 siger det ærede Medlem efter at have omtalt Forholdet til § 88 — jeg maa tillade mig at citere et Par Linier:

„Jeg ser ikke, der er nogen principiel Forskel paa det, der allerede er Tilfældet efter den gældende Værnepligtslov og efter det Lovforslag om Indtegning til Vagtkorpset, som nu er fremsat.“

Men naar der ikke er Forskel paa det bestaaende og det, som foreslaas, maatte jeg have Lov til at formode, at dette efter det ærede Medlems Opfattelse maatte være grundlovstilladeligt; thi den bestaaende Ordning har jeg aldrig hørt angrebet som grundlovsstridigt.

Det ærede Medlem føjede yderligere til, da han paa et senere Tidspunkt havde Ordet:

„Staten kan sige: Endskønt jeg kan udskrive alt, hvad der er af vaabenført